

PROJEKT DZIAŁAŃ SOCJALNYCH I KULTUROWYCH NA PRZYKŁADZIE UPKS FRATRES W BYDGOSZCZY

Wychowanie towarzyszy człowiekowi przez całe życie, od urodzenia aż do naturalnej śmierci. Jest to proces dynamiczny, kształtujący psychofizyczny i duchowy rozwój człowieka. Nie sposób o krótką i jednoznaczną definicję tego zagadnienia, które dotyka młodego człowieka, jego rodziców, wychowawców i całe społeczeństwo. Współczesna rodzina, szkoła i całe społeczeństwo staje przed poważnymi problemami stwarzanymi przez dzieci i młodzież, którzy wskutek fragmentarycznych, organicznych lub funkcjonalnych zaburzeń rozwoju, bądź też w wyniku nieprawidłowego procesu wychowawczego, nie uwzględniającego praw psychicznego rozwoju lub indywidualnych właściwości dziecka, wymagają specjalnych, dodatkowych zabiegów pedagogicznych, a często opieki socjalnej i terapii pedagogicznej.

Wobec narastających problemów wychowawczych na nowo potrzeba zjednoczyć się we wspólnym towarzyszeniu i pomocy dzieciom i młodzieży. To wspólne działanie obejmować będzie zatem rodzinę, szkołę, kościół, a także inne instytucje społeczne mogące wnieść swoje doświadczenie w proces wychowania i kształcenia młodego pokolenia.

1. Pomoc społeczna jako instytucja wsparcia w środowisku lokalnym

1.1. Określenie instytucji pomocy społecznej

Definicje pomocy społecznej posiadają dwie podstawowe cechy, które można wyrazić następująco: „1) Zastosowanie środków opiekuńczych w celu podtrzymania i wzmocnienia rodziny jako podstawowej instytucji społecznej, w której spełniają się potrzeby ludzi. (...) 2) Zamiar umocnienia zdolności jednostki do radzenia sobie w jej sytuacji życiowej”¹ W szerokim ujęciu pomoc społeczna obejmuje dobrostan i interesy wielkiej liczby ludzi oraz uwzględnia ich potrzeby cielesne, psychiczne, emocjonalne, duchowe i ekonomiczne. Pomoc socjalna opiera się na trzech podstawowych przesłankach: 1) liczy się człowiek, 2) człowiek ma problemy osobiste, rodzinne i społeczne

1. J. Frątczak, *Wprowadzenie do pracy socjalnej*, Bydgoszcz 1997, s. 15.

będące wynikiem interakcji z innymi ludźmi, 3) można coś zrobić dla zniwelowania tych problemów i wzbogacenia życia jednostki.

Polska ustawa o pomocy społecznej z dnia 29 listopada 1990 roku wychodzi z następujących założeń: „1. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. 2. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi, stowarzyszeniami o charakterze charytatywnym, fundacjami oraz osobami fizycznymi. 3. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej”²

1. 2. Cele i zadania pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest jedną z instytucji współtworzących rzeczywistość społeczną. Wśród celów szczegółowych pomocy społecznej najbardziej istotne dla potrzeb pracy są: „a) cel promocyjny, którym jest osiągnięcie bardziej satysfakcjonującego poziomu jakości życia poprzez wspomaganie w rozwiązywaniu problemów i pokonywaniu trudności; b) wzmacnianie zdolności grup i społeczności lokalnych do samodzielnego rozwoju i rozwiązywania własnych problemów; c) efektywne organizowanie zróżnicowanych form pomocy”³

Wyżej wymienione cele realizowane w codziennej działalności pomocy społecznej wyrażają się w podejmowaniu następujących zadań:

- Analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej oraz kwalifikowaniu do otrzymania tych świadczeń.

- Udzielaniu informacji, porad i wskazówek dotyczących rozwiązywania problemów życiowych osób, które dzięki tej pomocy byłyby zdolne same polepszyć trudną sytuację, w której się znalazły.

- Współuczestniczeniu w opracowywaniu i realizacji programów społecznych skierowanych na podniesienie jakości życia.

- Analizowaniu i wyjaśnianiu potrzeb oraz uwrażliwianiu na problemy społeczne, wpływające na kształtowanie prawidłowych stosunków międzyludzkich, podnoszeniu standardu życia oraz przezwyciężaniu i pozytywnym rozwiązywaniu problemów społecznych.

- Współpracy z innymi instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami

2. M. Łuczyńska, *Instytucja pomocy społecznej*, (w:) T. Kazimierczak, M. Łuczyńska (red.), *Wprowadzenie do pomocy społecznej*, Warszawa 1996, s. 73.

3. J. Frątczak, dz. cyt., s. 82.

w celu polepszenia istniejących i opracowaniu nowych rozwiązań dotyczących pomocy innym.

– Znajdowaniu nowych form udzielania pomocy osobom jej potrzebującym oraz powoływaniu instytucji, które świadczyłyby usługi skierowane na poprawę sytuacji tych jednostek⁴.

Zadania własne realizowane przez gminy obejmują między innymi prowadzenie domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia o zasięgu lokalnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki. W ustawie o pomocy społecznej określone są również powody, które mogą zadecydować o udzieleniu pomocy społecznej. Należy do nich między innymi upośledzenie fizyczne lub umysłowe oraz rozwój zdolności ruchowych.

W oparciu o przedstawione tu sposoby formułowania celów pomocy społecznej można dokonać pewnego podsumowania. Cele pomocy społecznej dotyczą osiągania wyższego poziomu społecznego funkcjonowania jednostek, rodzin i grup społecznych, rozwoju kulturowego i obejmują:

– promocję pozytywnych i pożądaných przez system społeczny sposobów funkcjonowania jednostek, rodzin lub grup społecznych,

– zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych i problemów społecznych,

– pomocy jednostkom, rodzinom, grupom społecznym w rozwiązywaniu ich problemów,

– wspieranie i dostarczanie pomocy tym, którzy samodzielnie nie są w stanie przezwyciężyć własnych trudności i problemów.

Realizacja wskazanych powyżej celów pomocy społecznej w konkretnym środowisku lokalnym może obejmować także omawiane zagadnienie wpływu działań sportowych na wychowanie i kulturowe oddziaływanie na poszczególne jednostki. Stworzenie zaś odpowiedniego projektu działań socjalnych stanowić będzie znaczącą podstawę pracy opiekuńczo-wychowawczej.

2. Projekt socjalny jako metoda działania socjalnego

„Praca socjalna jest to obszar wiedzy, w której centrum znajdują się prawa tworzenia racjonalnych planów przekształcenia rzeczywistości społecznej, dla pomocy w wywoływaniu zmian rozwoju jednostek, grupy i środowiska społecznego”⁵

Praca socjalna jako działalność zawodowa jest skierowana na pomoc rodzinom i osobom, polegająca na umocnieniu lub odzyskaniu przez nich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenia kulturowych

4. Por. Tamże, s. 84.

5. M. Modzelewska, *Wprowadzenie do metody środowiskowej opartej o projekt socjalny*, „Praca Socjalna” 1994, nr 4.

warunków sprzyjających temu celowi. Może być prowadzona w różnych formach – od pomocy doraźnej do długofalowych działań wspierających rozwój jednostek i grup społecznych. Zastosowanie owych form zależy od potrzeb i możliwości instytucji pomagających. Owe formy pomocy to: a) ratownictwo (pomoc doraźna) – polega na rozpoznaniu warunków i natychmiastowym działaniu, b) opieka – opiera się na dokładnej diagnozie potrzeb i zindywidualizowanym działaniu, c) pomoc – są to działania wspierające, ale wymagające współpracy osób korzystających z tej formy, d) kompensacja społeczna – polega na wyrównywaniu braków środowiskowych⁶.

Praca socjalna wspiera politykę społeczną i odpowiada na potrzeby społeczne, działające na rzecz równych szans dla wszystkich grup bez względu na wiek, płeć, przynależność do klasy społecznej, chorobę, rasę, kulturę i wyznanie.

Jedną z metod projektowania nowych planów przekształcających rzeczywistość społeczną jest specyficzny projekt działania socjalnego – projekt socjalny.

„Projekt socjalny jest formą działania, która zmierza do wyjaśnienia i rozwiązania problemu danej populacji. Na ogół odnosi się do jednostek, grup, społeczności lokalnej czy funkcjonalnej – instytucji znajdującej się czasowo bądź trwale w sytuacji trudnej”⁷

W literaturze spotykamy wiele klasyfikacji projektów, dokonywanych z punktu widzenia różnych kryteriów. Projekty można ogólnie podzielić na: a) projekty indywidualne, odnoszące się do osób i stosowane w indywidualnym toku prowadzenia przypadku, czasem jako uzupełnienie metody umowy (kontraktu) z podopiecznym, b) projekty instytucjonalne, warunkujące powstawanie i zmierzające do modyfikacji funkcjonowania określonych placówek.

Każdy z rodzajów projektów socjalnych wymaga zastosowania odmiennej formy pracy z populacją poprzez badanie, kształcenie, analizę, jednakże wszystkie projekty łączy jedna wspólna cecha. Otóż chodzi o to, aby od pierwszego momentu pracy nad realizacją projektu – podopieczny lub użytkownik placówki był włączony w maksymalnym stopniu w proces projektowania, przez co wymusza się postawę twórczą i staje się on współtwórcą projektu.

„Celem projektu nie jest osiągnięcie celu socjalnego samego w sobie, ale rozwiązanie problemu bądź optymalizacja sytuacji trudnej, w jakiej znajduje się populacja”⁸

Projekt socjalny nie jest jednorazowym działaniem, jest on procesem, który trwa w czasie, składa się z etapów i ma swoją dynamikę.

6. Por. B. Szatur-Janowska, *Teoretyczne podstawy pracy socjalnej*, (w:) T. Pilch, I. Leparczyk (red.), *Pedagogika społeczna*, Warszawa 1993, s. 54.

7. E. Marynowicz-Hetka, J. Piekarski, *Wokół problemów działania społecznego*, Katowice 1998, s. 45.

8. Tamże, s. 47

Punktem wyjścia do projektowania jest diagnoza społeczna, zawierająca elementy istotne do podjęcia decyzji wskazujących kierunek działania. Precyzyjne zdiagnozowanie problemu pozwala na określenie celu głównego oraz celów operacyjnych, które decydują o wyborze metod i technik działania. Kolejne etapy to realizacja projektu oraz dokonanie oceny stopnia zrealizowania celu głównego.

3. Uczniowski PKS a duszpasterska działalność parafii

3. 1. Opis sytuacji problemowej

Podejmując się ukazania idei tworzenia Uczniowskich Parafialnych Klubów Sportowych warto przytoczyć słowa wielkiego wychowawcy i protektora pracy duszpasterskiej z dziećmi i młodzieżą poprzez animowanie zajęć sportowych, kulturalnych itp. Ks. Jan Bosko, bo o nim mowa, powtarzał często: „Boisko żywe – diabeł martwy, boisko martwe – diabeł żywy”; „boisko bardziej przyciąga niż kościół” i dlatego za priorytet przyjął wychowawczy dialog z dziećmi i młodzieżą, aby lepiej poznać i towarzyszyć na ich drogach życia⁹ Skuteczność tej zasady potwierdza praktyka życia, czego przykładem może być, wydana ostatnio, bardzo ciekawa książka pt. *Dzięki Bogu*, zawierająca wywiady i świadectwa mistrzów piłki nożnej. Jak podkreśla autor „przede wszystkim z wywiadów przebija niezwykła i żywa rzeczywistość parafialnych świetlic, które faktycznie są częścią konkretnej historii Włoch i nie tylko. Zasługą tych wyrosłych z tradycji katolickiej „ośrodków” jest wychowanie całych pokoleń nie tylko w duchu sportowym, ale przede wszystkim chrześcijańskim. Niemal każdy mistrz piłki winien jest podziękowanie księdzu, który nauczył go również strzelać pierwsze bramki”¹⁰.

Tworzenie i praca opiekuńczo-wychowawcza w Parafialnych Klubach Sportowych opiera się przede wszystkim na zasadzie pomocy rodzinie w kwestii uspołecznienia. Uspołecznienie zwane też socjalizacją, pojmuje się w socjologii, z jednej strony jako wchodzenie w kulturę, z drugiej jako kształtowanie osobowości społecznej albo motywowanie społecznej dojrzałości czy kompetencji społecznych¹¹ Wchodzenie w kulturę dokonuje się w rodzinie poprzez proces wprowadzania dziecka do kultury społeczeństwa, w którym będzie żyło. Rodzice swoim zachowaniem i ocenami ujawniają mu – co jest w życiu ważne, z czym należy się liczyć, jak odnosić się do ludzi. Ukształtowani w kręgu domowej kultury i będący jej „nosicielami” – rodzice przekazują dziecku schemat działań, wzory zachowań, systemy symboli

9. Por. Z. Dziubiński (red), *Salezjanie a sport*, Warszawa 1998, s. 12.

10. G. Mattei i mistrzowie piłki nożnej, *Dzięki Bogu*, Rafael, Kraków 2001, s. 7

11. Por. S. Kowalski, *Socjologia wychowania w zarysie*, Warszawa 1986, s. 32.

i znaków kulturowych wraz z odpowiadającymi im znaczeniami oraz sposobami operowania nimi¹².

Uspołecznienie zatem jest następstwem oddziaływania rodziny, w której człowiek pełni określone role społeczne. Role te kształtowane są w zależności od potrzeb grupy i dana jednostka jest szybko typowana do roli, jaką ma spełniać. Im bardziej konsekwentnie nabywa ona cechy charakterystyczne wybrane dla jej roli, tym bardziej prawdopodobne jest akceptowanie jej przez grupę. Szczególnie uwidacznia się tę cechę uspołecznienia w odniesieniu do relacji między rówieśnikami w ramach wspólnych ćwiczeń sportowych.

Dzieci i młodzież, która wywodzi się z określonej kulturowo rodziny stanowią dziś podstawę do działań zmierzających do wzmocnienia świata wartości i uspołecznienia, których to elementów często brakuje w wychowaniu rodzinnym. Spowodowane jest to, przede wszystkim wewnętrznym kryzysem wartości i przystosowania społecznego rodziców.

Szczególnie w rodzinach dotkniętych patologią, dziecko od najwcześniejszych lat swojego życia jest skazane na samotną walkę o przetrwanie swoje i często młodszego rodzeństwa. Jawi się tu samotność emocjonalna, społeczna, a także moralna. Poczucie osamotnienia nie wpływa korzystnie na rozwój dziecka. Jeśli środowisko, w którym dziecko żyje nie daje mu poczucia bezpieczeństwa i nie stwarza warunków sukcesu, szuka grup nieformalnych, zaburzona zostaje percepcja społeczna oraz komunikacja werbalna i niewerbalna.

Wychowanie fizyczne jest ważnym i nieodłącznym elementem jednolitego, niepodzielnego procesu wychowania, jednym z podstawowych warunków pełnego i wszechstronnego rozwoju osobowości. Współczesna wiedza, a w szczególności dorobek naukowy w zakresie fizjologii i psychologii człowieka, coraz bardziej odsłaniający podłoże wszelkich zjawisk psychicznych, stale pogłębiają naukowe podstawy wychowania fizycznego, sportu i rekreacji jako części świadome i celowo kierowanego procesu wychowania¹³. Rekreacja i ćwiczenia sportowe świadomie podejmowane dają ujście fizycznej, umysłowej lub twórczej energii człowieka. Podstawowe zadanie rekreacji związane jest z rekreacją ruchową. Rekreacja zaspokaja potrzebę samorozwoju, pracy nad sobą, podejmowanej z własnej woli i zawsze związanej z kategorią działania.

W Polsce Uczniowskie Parafialne Kluby Sportowe rozpoczęły swoją działalność dzięki ustawie z dnia 4 lipca 1984 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 1984 r., nr 34 poz. 181 z późniejszymi zmianami), która reguluje tryb powołania takich klubów. Późniejsze ustawy, zwłaszcza ustawa o kulturze fizycznej z dnia 18 stycznia 1996 r. (Dz. U. z dnia 6 marca 1996 r.) umieszczają uczniowskie klu-

12. Por. M. Tyszkowa, *Zdolności, osobowość i działalność uczniów*, Warszawa 1990, s. 29.

13. Por. J. Kutzner, (red.), *Metodyka wychowania fizycznego*, Warszawa 1980, s. 11.

by sportowe w strukturze organizacji kultury fizycznej. Posiadana osobowość prawna otrzymana dzięki wpisowi do ewidencji, prowadzonej przez starostów właściwych ze względu na siedzibę klubu, stwarza możliwość szerszej działalności statutowej na polu wychowania i kształtowania właściwych postaw wśród dzieci i młodzieży. Pole działania i cele wyznaczone przez organ prowadzący zostaną przedstawione na przykładzie konkretnego Uczniowskiego Klubu Sportowego.

3. 2. Uczniowski Parafialny Klub Sportowy „Fratres” w Bydgoszczy

3. 2. 1. Historia Powstania UPKS „Fratres”

Inicjatywa powołania do istnienia Uczniowskiego Parafialnego Klubu Sportowego poparta była kilkuletnią działalnością sportową dzieci i młodzieży, gromadzącej się przy parafii w ramach służby liturgicznej ołtarza. Na początku roku 2001 zawiązał się Komitet Założycielski Klubu, który podjął się zadania uzyskania istotnych informacji i wymogów potrzebnych do zarejestrowania Klubu. Po spotkaniu założycielskim, na którym podjęto kroki stworzenia podstaw prawnych; uchwalono statut i sporządzono wnioski do Urzędu Miasta w Bydgoszczy. Dnia 20 lutego 2001 r. w Wydziale Kultury Fizycznej Sportu i Turystyki Urzędu Miasta w Bydgoszczy decyzją dyrektora tegoż Wydziału dokonano wpisu do ewidencji Uczniowski Parafialny Klub Sportowy „Fratres” przy parafii M. B. Nieustającej Pomocy w Bydgoszczy. Kolejnym etapem zawiązywania się struktury Klubu „Fratres” było zwołanie I Walnego Zgromadzenia, na którym dokonano wyboru Zarządu Klubu i członków Komisji Rewizyjnej. Protokół z I Walnego Zgromadzenia stał się podstawą do wpisania do ewidencji Zarządu Klubu w Wydziale Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Urzędu Miasta w Bydgoszczy.

Dzięki uprzejmości Proboszcza parafii M. B. Nieustającej Pomocy oraz wielu życzliwych ludzi Klub otrzymał pomieszczenie, które po adaptacji stało się bazą dla spotkań formacyjnych, wizytówką rozwoju i sukcesów Klubu, a obecnie także urządzone siłownię.

3. 2. 2. Struktura prawna Klubu „Fratres” na podstawie Statutu

Rozdział 1 zatwierdzonego przez organ prowadzący Statutu odnosi się do kwestii nazwy, terenu działania i charakteru prawnego Klubu, czytamy tam m. in.:

„§1 Uczniowski Parafialny Klub Sportowy „Fratres” w Bydgoszczy, zwany dalej „Klubem”, jest stowarzyszeniem młodzieży szkolnej, zrzeszającym w szczególności ministrantów i lektorów Parafii Rzymsko-Katolickiej pod

wzywaniem M. B. Nieustającej Pomocy w Bydgoszczy, rodziców lub opiekunów, nauczycieli, a także sympatyków sportu i kultury fizycznej”

„§2 1. Terenem działania Klubu jest miasto Bydgoszcz. 2. Siedzibą Klubu jest Parafia Rzymsko-Katolicka pod wezwaniem M. B. Nieustającej Pomocy w Bydgoszczy przy ulicy Ugory 16”

„§3 Klub jest stowarzyszeniem w rozumieniu art. 7 ust. 4 i 5 ustawy o kulturze fizycznej i z tego tytułu podlega wpisowi do ewidencji oraz posiada osobowość prawną”

„§4 1. Klub działa zgodnie z ustawą o kulturze fizycznej, ustawą – Prawo o stowarzyszeniach, ustawą o systemie oświaty oraz z własnym statutem. 2. Klub może być członkiem okręgowych i regionalnych związków sportowych oraz ogólnokrajowych związków sportowych”

Cele Klubu oraz ich realizację zawiera rozdział II, wskazujący, że:

„§6 Celem Klubu jest: 1) planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego młodzieży w oparciu o możliwości infrastrukturalne parafii wymienionej w § 1 oraz o pomoc organizacyjną i materialną członków, a także sympatyków Klubu, 2) angażowanie wszystkich parafian do różnorodnych form aktywności ruchowej, gier dostosowanych do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań sportowych, 3) kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości dzieci i młodzieży szkolnej, 4) integrowanie środowisk uczniowskich, parafialnych, rodzicielskich i nauczycielskich na terenie swego działania”

„§7 Klub realizuje swe cele w szczególności przez: 1) organizowanie aktywnego spędzania czasu wolnego i sportowych zajęć pozalekcyjnych, 2) organizowanie zajęć sportowych dla młodych parafian w celu wszechstronnego rozwoju ich sprawności fizycznej i umysłowej, 3) uczestniczenie w imprezach sportowych organizowanych na obszarze działania Klubu i poza nim, 4) organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych, 5) organizowanie parafianom różnorodnych form współzawodnictwa sportowego, 6) kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych Klubu, 7) organizację imprez sportowych Klubu”

„§8 Klub realizuje swoje zadania statutowe we współdziałaniu z Parafią Rzymsko-Katolicką, klubami sportowymi, władzami samorządowymi i sportowymi”

W dalszej części znajdujemy kwestie odnoszące się do członków klubu, ich praw i obowiązków. Ze względu na obszerność zwróćmy jednak uwagę jedynie na podział członków.

„§10 Członkowie Klubu dzielą się na: 1. zwyczajnych, 2. wspierających”

„§11 1. Członkiem zwyczajnym Klubu może być każdy, kto złoży pisemną deklarację członkowską, uiszcza wpisy i zostanie przyjęty przez Zarząd

Klubu. 2. Wysokość wpisowego określa Zarząd Klubu. 3. Małoletni do lat 16 mogą być członkami Klubu tylko za zgodą ich przedstawicieli ustawowych”

Struktura organizacji Władz Klubu przedstawia się następująco:

„§17 1. Władzami Klubu są: a) Walne Zebranie Członków, b) Zarząd, c) Komisja Rewizyjna. 2. Kadencja Zarządu i Komisji Rewizyjnej Klubu trwa trzy lata. Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej Klubu następuje w głosowaniu tajnym lub jawnym w zależności od decyzji Walnego Zebrania Członków Klubu. 3. Uchwały wszystkich Władz Klubu zapadają większością głosów w obecności co najmniej połowy członków danego organu Klubu o ile postanowienia statutu nie stanowią inaczej”

„§20 1. Zarząd Klubu składa się z pięciu członków wybieranych przez Walne Zebranie Członków Klubu bezwzględną większością głosów, którzy spośród siebie wybierają Prezesa, Skarbnika i Sekretarza. 2. Zebrania Zarządu Klubu zwołuje Prezes Klubu w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na dwa miesiące. 3. Zwołania Zarządu Klubu może domagać się ponadto każdy jego członek oraz Komisja Rewizyjna Klubu. Zebranie powinno odbyć się w terminie 7 dni od złożenia takiego wniosku. 4. Do ważności uchwał Zarządu Klubu konieczna jest obecność co najmniej trzech członków Zarządu Klubu, w tym Prezesa, Skarbnika lub Sekretarza. Nieobecni członkowie Zarządu Klubu muszą być powiadomieni o terminie zebrania ustnie lub telefonicznie. 5. W okresie między zebraniem Zarządu, Klubem kieruje Prezes lub upoważniony przez niego pisemnie członek Zarządu Klubu”

„§23 1. Komisja Rewizyjna Klubu jest organem kontrolującym całokształt działalności Klubu. 2. Komisja Rewizyjna Klubu składa się z trzech członków wybieranych przez Walne Zebranie Członków Klubu bezwzględną większością głosów. 3. Komisja Rewizyjna Klubu wybiera ze swego grona Przewodniczącego i Sekretarza. 4. Komisja Rewizyjna Klubu działa w oparciu o regulamin zatwierdzony przez Walne Zebranie Członków Klubu. 5. Do czynności Komisji Rewizyjnej Klubu należy: a) przeprowadzanie okresowych kontroli działalności statutowej i finansowej Klubu, b) wydawanie zaleceń pokontrolnych w przypadku stwierdzenia uchybień działalności Klubu, określenie terminów oraz sposobów ich usunięcia, c) składanie sprawozdań z całokształtu swej działalności na Walnym Zebraniu Członków Klubu oraz stawianie wniosku o udzielenie lub odmowę udzielenia absolutorium ustępującemu Zarządowi Klubu, składanie zastrzeżeń w stosunku do uchwał, postanowień i przedsięwzięć Zarządu Klubu, jeżeli Komisja Rewizyjna Klubu dojdzie do wniosku, że powodują one lub mogą spowodować nieprawidłowości w działaniu Klubu, d) występowanie z żądaniem zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków Klubu, względnie z wnioskiem o zwołanie posiedzenia Zarządu Klubu w przypadkach stwierdzenia niezgodnych z prawem lub Statutem bądź istotnymi interesami Klubu działań Zarządu”

3. 2. 3. *Organizacja działań i jej owoce*

Struktura prawna gwarantuje właściwe funkcjonowanie Klubu w określonym społeczeństwie, ale przede wszystkim wizerunek i ducha Klubu można określić śledząc permanentne działania i osiągnięcia członków i drużyn. Znaczącym jest fakt wielkiego zainteresowania wstąpienia do Klubu ze strony dzieci i młodzieży. Rekrutacja do Klubu następuje poprzez zaproszenia kierowane do rodziców i ich dzieci w ramach działalności duszpasterskiej parafii oraz przez nawiązywanie kontaktów i współpracy ze Szkołami Podstawowymi, Gimnazjalnymi i Średnimi, szczególnie na terenie osiedla Szwederowo. Istotnym motywem wstąpienia do Klubu stają się również organizowane przez Zarząd Klubu spotkania i zawody sportowe dla dzieci i młodzieży. Obecnie w Klubie zrzeszonych jest ponad 60 chłopców, podzielonych na trzy kategorie wiekowe (Szkoła Podstawowa, Gimnazjum i Szkoła Średnia) w dwóch sekcjach sportowych: piłka nożna i tenis stołowy. Każda grupa posiada swojego opiekuna ds. sportu oraz wychowawcę. W ramach sekcji sportowych zaproponowano także utworzenie grupy rowerowo-turystycznej, która co roku odbywa Pielgrzymki Rowerowe do różnych miejsc kultu w Polsce i za granicą (Jasna Góra, Święta Lipka, Wilno). Trwają również rozmowy z Towarzystwem Gimnastycznym „Sokół”, aby podjąć wspólną inicjatywę prowadzenia sekcji gimnastycznej wśród chętnej młodzieży. Między innymi w tym celu uruchomiono w pomieszczeniach Klubu siłownię, z której korzystają zawodnicy, jak również młodzież parafii i osiedla.

Istniejące sekcje piłki nożnej i tenisa stołowego odbywają swoje zajęcia w cyklu cotygodniowym, korzystając (piłka nożna) zimą z hali przy Szkole Podstawowej, a latem z obiektów sportowych Zgromadzenia Ducha Świętego przy ulicy Kujawskiej. Zajęcia sportowe prowadzą społecznie wykwalifikowani członkowie Zarządu, a także zaproszeni goście.

W ramach kształcenia kadry sportowej członkowie Klubu uczestniczą w proponowanych seminariach, konferencjach i kursach. Warto wspomnieć, że obecny prezes Klubu posiada kwalifikacje do organizacji i prowadzenia działań sportowych osób niepełnosprawnych, kwalifikacje Instruktora sportu oraz ubiega się o kwalifikacje sędziowskie w Polskim Kolegium Sędziowskim Piłki Nożnej.

Klub „Fratres” od początku swego istnienia zapisał się jako wsłaniały organizator i współorganizator imprez sportowych przewidzianych w programie działania Referatu ds. Sportu Kurii Metropolitalnej Archidiecezji Gnieźnieńskiej. W ramach Archidiecezji Gnieźnieńskiej, współpracując z Stowarzyszeniem Sportowym „Gotów” z Poznania i Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Sportowym „Bonum” z Diecezji Siedleckiej, w latach 2001-2004 Klub „Fratres” był współorganizatorem Mistrzostw Piłki Nożnej Halowej Szkół Gimnazjalnych i Średnich oraz Diecezjalnej Ligi jedenastek o puchar Me-

tropolity Gnieźnieńskiego, osiągając wspaniałe wyniki, nie tylko sportowe. Klub organizuje także Dekanalne Mistrzostwa Piłki Nożnej Halowej Służby Liturgicznej (IV kategorii wiekowe), Osiedlowy Turniej Szkół Gimnazjalnych „Witaj majowa Jutrzenko”, Turniej z okazji zakończenia roku szkolnego dla szkół podstawowych oraz Mistrzostwa Diecezji w tenisie stołowym, w których uczestniczy zawsze ok. 200 zawodników. Zawodnicy sekcji piłki nożnej uczestniczą w rozgrywkach Salezjańskiej Organizacji Sportowej oraz w rozgrywkach ligowych Kujawsko-Pomorskiego Związku Piłki Nożnej. Przy współpracy Rady Osiedla Szwedkowo i Szkoły Podstawowej nr 11 Klub organizuje półkolonie dla dzieci w ramach ferii zimowych. Każdego roku dla członków Klubu „Fratres” organizowany jest wakacyjny wypoczynek w ramach obozu szkoleniowo-kondycyjnego.

4. Projekt działań socjalnych usprawniających funkcjonowanie Klubu

4.1. Idea braterstwa

Prowadzenie aktywnej „terapii” zajęciowej poprzez ćwiczenia sportowe i rekreacyjne w ramach pogłębiania więzi wspólnototwórczych wychowanków, a w ten sposób realizowanie idei braterstwa, która przejawia się w nazwie Klubu (Fratres – łac. Bracia).

4.2. Rozwój osobowości

Kształtowanie cech osobowości, które pozwalają młodemu człowiekowi na prawidłowe funkcjonowanie w życiu społecznym. Głównie ćwiczenie odpowiedzialności za powierzony sprzęt sportowy, utrzymanie porządku oraz czystości sprzętu i odzieży sportowej oraz dyscyplina w korzystaniu z obiektów i sprzętu sportowego.

4.3. Rozwój fizyczny i intelektualny

Wyrobienie w wychowankach sprawności fizycznej, ale przede wszystkim rozwój psychiczny, umysłowy, społeczno-moralny i estetyczny. Ważnym elementem dobrego wychowania i opieki nad członkami klubu jest poznanie ich potrzeb i warunków życia. Towarzystwo młodzieży i odpowiedzialność za nich nie powinna ograniczać się tylko do działań czysto sportowych. Warto zatroszczyć się o rozwój intelektualny, poprzez umożliwianie wzajemnej koleżeńkiej pomocy na polu edukacji. Stworzenie grupy pomocy edukacyjnej, która może zajmować się kontaktowaniem z rodzicami, ze szkołą, z pedagogiem szkolnym i wychowawcą w odniesieniu do konkretnych członków klubu i ich rozwoju intelektualnego.

W wielu przypadkach istotnym będzie także odpowiednia opieka lekarska, związana z procesami biologicznymi jak i psychicznymi sportowca. Właściwa znajomość możliwości swego organizmu i kontrola lekarska może przyczynić się to właściwego rozwoju młodego człowieka. Dlatego główne cele zawarte w programie wychowania przez sport zakładają wszechstronny, harmonijny rozwój osobowości wychowanków. Konieczna zatem jest obecność Służby Medycznej nie tylko podczas zajęć sportowych, lecz również w ramach stałej opieki lekarskiej.

4.4. Rozwój społeczno-moralny i estetyczny

Obok troski o rozwój intelektualny wychowanków trzeba duży nacisk położyć na rozwój społeczno-moralny i estetyczny. Zajęcia sportowe prowadzone są często w grupie, dlatego należy zwrócić uwagę na wzajemne odniesienie ćwiczących. Kształtowanie całego procesu komunikacji międzyludzkiej będzie polegało na zwróceniu uwagi na słownictwo, gesty i formy grzecznościowe stosowane podczas gry, a także w całym funkcjonowaniu społecznym. Obok zajęć sportowych ważne są również zajęcia formacyjne, spotkania także na wspólnej modlitwie, aby wyrabiać w dzieciach odpowiedni świat wartości. Potrzeba przede wszystkim właściwego ustawienia relacji między „mieć” a „być”, co w przypadku sportowców przekłada się na zdrową zasadę bardziej „grać” niż „wygrać”. Rodzi to przyjaźń i odpiera wszelkie złe zachowania.

Taka opieka może ustrzec przed przejawami agresji, która zbiera tak wielkie zniwo wśród współczesnej dziatwy i młodzieży. Właściwe wyładowanie podczas zajęć sportowych będzie prewencyjnym zahamowaniem niepożądanych zachowań.

Wprowadzanie w życie praktyki asystencji – towarzyszenia młodemu człowiekowi przynieść może również oczekiwane owoce w odniesieniu do właściwych relacji w grupie, szczególnie akceptację przez grupę nowych osób. Wspólny wypoczynek, zajęcia sportowe i duchowe są doskonałym środowiskiem budzenia i kształtowania wspomnianej postawy akceptacji.

Formacja religijna i kształtowanie w szkole wartości chrześcijańskich dla wielu młodych ludzi może stać się przyczynkiem do odpowiedzi na pytanie o własne powołanie; do czego wzywa mnie Bóg?, co mam robić w przyszłości?

4.5. Współpraca z instytucjami społecznymi i pomoc socjalna

W odniesieniu do działań na płaszczyźnie życia społecznego i kulturowego potrzebne jest wyznaczenie pewnych zadań w relacjach wychowawca – wychowanek, wychowawcy – rodzice oraz współpraca między społecznymi

instytucjami, takimi jak Rada Osiedla, Ośrodek Zdrowia, Miejski Dom Kultury, Szkoły i Ośrodki Szkolno-Wychowawcze, itp.

Odpowiedzialne towarzyszenie wychowankom będzie również zakładało potrzebę pomocy socjalnej, często finansowego wsparcia. Zakup sprzętu, czy też obuwia i stroju sportowego związany jest często ze sporym wydatkiem. Warto w tym miejscu zaproponować stworzenie takich struktur, które umożliwiłyby rozwój talentu sportowego, promowanie dobrych zawodników poprzez stypendia, dzięki którym można uczyć się i studiować w szkołach i na uczelniach o kierunku sportowym. Struktura takiej pomocy może wyrażać się w formie działania Stowarzyszenia lub Fundacji Pomocy dla członków Klubu.

Podsumowanie

Odczytując znaki czasu i rozumiejąc, jak wielki potencjał wychowawczy i duchowy niesie sport, należy podkreślić potrzebę tworzenia w środowiskach duszpasterskich i społecznych organizacji i klubów sportowych, które podejmą wysiłek kształtowania dzieci i młodzieży we wszystkich wymiarach życia.

Kierując się sercem i troską o przyszłość człowieka, mamy nadzieję, że wartość pracy wychowawczej na niwie UPKS „Fratres” i jej owoce, będą kształtowały kulturową rzeczywistość współczesnych środowisk i miejsc, w których przyszło nam żyć.